

NORGES HØYESTERETT

Den 20. september 2007 avsa Høyesterett dom i

HR-2007-01590-A, (sak nr. 2007/960), straffesak, anke,

I.

Den offentlige påtalemyndighet

(statsadvokat Terje Nybøe)

mot

A

(advokat John Christian Elden)

II.

A

(advokat John Christian Elden)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

(statsadvokat Terje Nybøe)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Flock**: Saken gjelder straffutmåling for to drap.
- (2) Borgarting lagmannsrett avsa 27. april 2007 dom i straffesak mot A. For straffekravet hadde dommen slik domsslutning:
 - ”1. A, født 00.00. 1941, dømmes for overtredelse av straffeloven § 233 første ledd til en straff av fengsel i 16 – seksten – år. Dommen er en fellesstraff med den rettskraftige del av Fredrikstad tingretts dom av 25. september 2006, jf. straffeloven §§ 62 og 64.”
- (3) Dommen ble avsagt etter at domfelte hadde anket Fredrikstad tingretts dom av 25. september 2006, hvor straffen ble utmålt til fengsel i atten år. Anken gjaldt tingrettens bevisbedømmelse under skyldspørsmålet for ett av drapene samt straffutmålingen.

- (4) Påtalemyndigheten har anket over lagmannsrettens straffutmåling, mens domfelte har erklært motanke.
- (5) Jeg er kommet til at påtalemyndighetens anke ikke kan føre frem, og at straffen bør settes noe lavere enn det lagmannsretten har gjort.
- (6) De straffbare handlinger fant sted om kvelden 29. november 2005 i den bolig i X hvor domfelte bodde sammen med sin samboer, B. Samboerens voksne datter, C, var samme dag utskrevet fra sykehus etter et operativt inngrep. Da hun var avhengig av tilsyn, skulle hun overnatte hos sin mor. Huset var under ombygging, og all overnatting måtte skje i første etasje.
- (7) Gjennom flere år hadde det vært et konfliktfylt forhold mellom samboerens datter, C, og domfelte. Sammen med samboeren kom domfelte hjem utpå kvelden, etter å ha drukket en del øl. C satt da i en stol foran TV-en med en dyne over seg. Om det videre hendelsesforløp heter det i lagmannsrettens dom:

”For å gå på toalettet måtte han passere mellom C og TV-skjermen. Hver gang brukte hun kjeft på ham, og tiltalte ble mer og mer ergerlig på henne. Tiltalte sov til vanlig i den TV-stuen C holdt til, men hun ville ikke slå av TV-en.

C bodde like i nærheten, og tiltalte mente hun kunne gå hjem til seg selv og sove der fordi hun opptok hans plass.

Like før kl. 23.00 sa hun til ham at han kunne sove på en feltseng i vindfanget. I vindfanget var det imidlertid på frysepunktet. Tiltalte ble rasende over forslaget. Han fant frem en revolver han hadde liggende på et vitrineskap i samme rom, ferdig ladd med fem skudd, og skjøt to skudd mot henne i vilt raseri. Han skjøt ett skudd mot brystet og ett skudd mot hodet. ...

Begge skuddene var umiddelbart dødelige. Skuddene er avfyrt på relativt kort hold, men er ikke kontaktskudd.

B må ha hørt skuddene, og kom inn fra et tilstøtende rom. Tiltalte skjøt da to skudd mot henne. ... B døde umiddelbart av skuddskadene i hodet. Ifølge Kripos ble skuddene avfyrt fra en avstand på ca. 75 cm.”

- (8) Domfeltes alkoholinnhold i blodet ble senere på natten målt til 1,63 promille. De oppnevnte rettspsykiatriske sakkyndige har etter judisiell observasjon av ham konkludert med at han ”var i sterk affekt på handlingstidspunktet, idet han både hadde inntatt alkohol og vært utsatt for vedvarende kritikk fra B, som han hadde et svært dårlig forhold til. Observandens bevissthet var imidlertid ikke nedsatt”.
- (9) Det som særpreger saken, er at domfelte i løpet av noen få sekunder ved bruk av en meget lett tilgjengelig ladd revolver skyter og momentant tar livet av to personer. Dette skjer ved at han, som følge av affekt utløst av en bagatellmessig situasjon, fullstendig mister besinnelsen. Med unntak for domfeltes tilståelse, som jeg kommer tilbake til, kan jeg ikke se at det i denne saken er særlige forhold – verken av formildende eller skjerpende karakter – som bør påvirke straffutmålingen. Dersom domfelte ved anledningen bare hadde tatt livet av en av de omkomne, antar jeg at straffen ville blitt utmålt til omkring 10 års fengsel. På denne bakgrunn er jeg kommet til at straffen i dette tilfellet som utgangspunkt bør ligge på et nivå på rundt 16 års fengsel. Jeg har da tatt hensyn til at

begge drapene skjedde uten opphold, med få sekunders mellomrom, og uten at domfelte fikk besinnet seg.

- (10) Domfelte varslet kort tid senere politiet om det som hadde skjedd. Påtalemyndigheten har for Høyesterett anført at det nærmest ville vært støtende om dette skulle gi en reduksjon i straffen. Jeg er ikke enig i det. Tilståelsen førte til at det med en gang ble klarlagt hvem som var gjerningsmann, og pårørende og andre berørte ble spart for den påkjenning som uvissheten rundt uoppklarte drap lett vil skape. Det må således gis domfelte en straffereduksjon etter straffeloven § 59 annet ledd. Straffen settes etter dette til fengsel i 15 år.
- (11) Domfelte var 64 ½ år da de straffbare handlinger ble begått. Selv om han senere har vært varetektsfengslet og deretter har gått over på foregrepet soning, vil han ha en relativt høy alder på det tidspunkt han eventuelt kan løslates på prøve. Jeg kan ikke se at dette er en omstendighet som det bør tas hensyn til ved straffutmålingen. Dersom domfeltes helsetilstand skulle utvikle seg slik at fortsatt soning vil føre til en urimelig belastning for ham, går jeg ut fra at spørsmålet om eventuell prøveløslatelse eller andre tiltak vil bli vurdert av kriminalomsorgen.
- (12) Lagmannsretten gir i dommen uttrykk for at domfelte ikke synes å vise noen anger når det gjelder drapet på C. Som nevnt tok han kontakt med politiet kort tid etter at ugjerningene hadde skjedd. Bakgrunnen for dette var at han befant seg i en fortvilet situasjon. Jeg er enig med forsvareren i at lagmannsrettens uttalelse er belastende for ham, og tilføyer at jeg ikke kan se at det er dekning for den.
- (13) Jeg stemmer for denne

D O M :

I lagmannsrettens dom, domsslutningens punkt 1, gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 15 – femten – år.

(14)	Dommer Bruzelius:	Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
(15)	Dommer Indreberg:	Likeså.
(16)	Dommer Tønder:	Likeså.
(17)	Dommer Gussgard:	Likeså.

(18) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I lagmannsrettens dom, domsslutningens punkt 1, gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 15 – femten – år.